

Våldtäkter

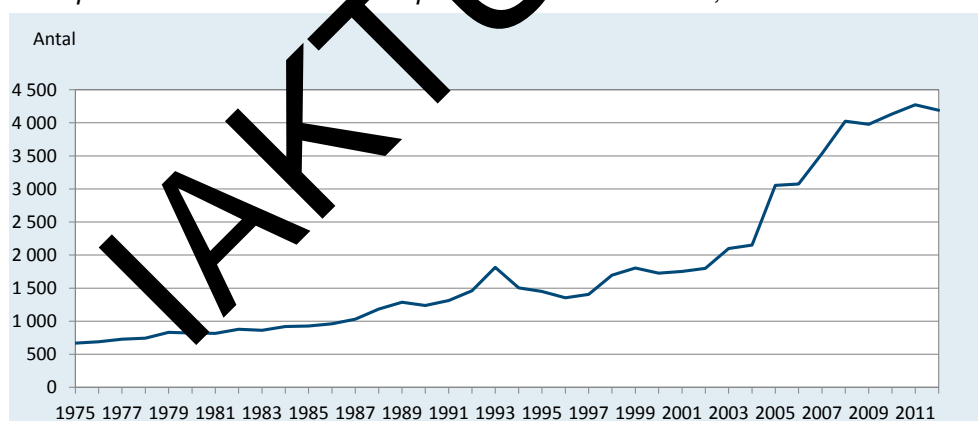
Fysiskt och psykiskt våld eller tvång samt sexuella övergrepp förekommer ofta tillsammans, överlappar varandra och kan inte alltid urskiljas från varandra. Var tionde invånare är offer för våld, hot eller trakasserier varje år. Särskilt utsatta är ungdomar och ensamstående kvinnor med barn.⁶ Ofta leder våld i nära relationer till ohälsa, exempelvis psykisk ohälsa och kroniska smärtor, men också självmordsförsök (Sutherland, Bybee & Sullivan, 1998; Socialstyrelsen, 2005, 2006). Kvinnor, flickor, män och pojkar som uppger ett allmänt dåligt hälsotillstånd har i högre grad än andra tvingats till sexuella handlingar någon gång (Priebe, Hansson, & Svedin, 2010).

Samband finns mellan utsatthet för sexuella övergrepp i barn- eller ungdomsåren och självskadande handlingar, psykosomatiska problem och sexuellt risktagande senare i livet. En högre frekvens av skolk och narkotikaerfarenhet är också mer förekommande jämfört med barn som inte har utsatts för övergrepp (Lewin, Fugl-Meyer, Helmius, Lalos & Hansson, 1998; Spak, Allebeck, Spak & Thundal, 2001; Forsberg, 2006).

Nordiska studier visar att sexuella övergrepp är sammankänade med socioekonomisk utsatthet (Edgardh & Ormstad, 2000; Priebe & Svedin, 2009; Priebe et al., 2010). Ungdomar som har varit utsatta för sexuella övergrepp som barn lever oftast inte med båda föräldrarna, har föräldrar med lägre inkomst, har lägre självkänsla och har samlagsdebuterat tidigare än ungdomar som inte har varit utsatta för sexuella övergrepp (Priebe & Svedin, 2009; Priebe et al., 2010). En annan studie visar att förövarna ofta själva har varit utsatta för sexuella övergrepp (Sjö et al., 2010).

Figur 63. Våldtäkter, personer 15 år eller äldre, 1975–2012

Antal polisanmälda våldtäkter mot personer 15 år eller äldre, 1975–2012.

Källa: Brottsförebyggande rådet (2013a). Anmärkning: En ny sexualbrottslagstiftning trädde i kraft den 1 april 2005. Den innebar att en del gärningar som tidigare rubricerades som sexuellt utnyttjande nu rubriceras som våldtäkt. Siffran för år 2012 är preliminär.

Under år 2012 anmäldes preliminärt drygt 17 100 sexualbrott. Antalet anmälda våldtäkter minskade under året med preliminärt 5 procent till omkring 6 200 anmälda brott, och de står därmed för drygt en tredjedel av det totala antalet anmälda sexualbrott (Brottsförebyggande rådet, 2013a). Av figur 63 framgår det att antalet polisanmälda våldtäkter mot personer 15 år

⁶ Jämför statistiken om sjukhusvård för övergrepp i avsnitten "Sjukhusvård för misshandel är vanligast bland unga" och "Personer med kort utbildning är oftare utsatta för våld" ovan.

